

Prevenca rizikového správania dospievajúcej mládeže

Preventívne programy rizikového správania dospievajúcej mládeže na Strednej odbornej škole veterinárnej v Nitre vychádzajú z Národnej protidrogovej stratégie SR, Národného programu duševného zdravia, Deklarácie ľudských práv, Dohovoru o detských právach, z pedagogicko-organizačných pokynov.

Program prevencie rizikového správania dospievajúcej mládeže obsahuje výchovno-vzdelávacie aktivity zamerané na prevenciu drogových závislostí, predchádzanie všetkých foriem násilia, diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a intolerancie, podporené preventívne projekty v oblasti zdravého spôsobu života a optimalizácie sociálno-psychologickej klímy v školskom prostredí, projekty záujmovej a mimoškolskej činnosti mládeže, školské športové podujatia, vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy a školského zariadenia v oblasti prevencie sociálno-patologických javov.

Cieľom preventívnych aktivít je sprostredkovanie postupov proti zneužívaniu návykových látok, zameraných na rozvíjanie osobnostných kvalít, vytvorenie priestoru pre zmysluplné využívanie voľného času, výchovu k zodpovednosti za svoje zdravie a zdravý životný štýl a zníženie výskytu sociálno-patologických javov v školskom prostredí.

Charakteristika a ciele protidrogovej prevencie:

Slovo PREVENCIA znamená opatrenie vopred, včasnú obranu a ochranu. V prevencii závislostí sa rozlišuje univerzálna, selektívna a indukovaná forma. V školskom prostredí sa zameriavame najmä na univerzálnu a selektívnu formu určenú predovšetkým dospievajúcej mládeži.

Univerzálna prevencia zahŕňa všetky aktivity podporujúce zdravý životný štýl bez priamej súvislosti s užívaním návykových látok. Sú to aktivity, ktoré pomáhajú znižovať riziko vzniku a rozvoja rizikového správania sa u adolescentov.

Cieľom efektívnej prevencie je predísť užívaniu návykových látok – a to aj legálnych, posunúť stretnutie s návykovými látkami do neskoršieho veku, kedy je organizmus dospievajúceho odolnejší, znížiť experimentovanie s návykovými látkami.

Selektívna prevencia

Poskytnúť metodické materiály a pomôcky pre žiakov, učiteľov a rodičov a zamerať sa na rizikové skupiny mládeže.

Organizovať besedy, prednášky na zvolené témy.

Dbáť na vytvorenie dostatočného množstva krúžkov, v ktorých môžu žiaci tráviť čas mimo vyučovania.

Medzi hlavné ciele univerzálnej prevencie patria tieto opatrenia:

- Zefektívniť spoluprácu s rodičmi formou individuálnych konzultácií rodičovských združení, s ŠI na pravidelných poradách.
Zodpovední: triedni učitelia, výchovní pracovníci ŠI
- Venovať zvýšenú pozornosť žiakom na hodinách, s cieľom zistiť prejavy súvisiace s užívaním drog.
- Tvoriť a udržiavať dobré medziľudské vzťahy v kolektíve žiakov.
- viesť žiakov k snahe byť prosociálny a empatický, rozvíjať úctu človeka k človeku.
Zodpovední: všetci pedagogickí pracovníci
- Zapájať žiakov do záujmovej činnosti v súlade s projektom harmonického rozvoja osobnosti.
(športové a odborné krúžky, súťaže, študentské brigády, exkurzie...)
Zodpovední: všetci pedagógovia
- Dávkať učivo v menšom množstve a častejšie preverovať žiakov krátkymi písomkami z kratších tematických celkov
- Zrealizovať individuálne sedenia s problémovými žiakmi prostredníctvom triednych učiteľov, koordinátora drogových prevencií a výchovného poradcu.
Zodpovední: triedni učitelia, koordinátor DP, výchovný poradca
- Sledovať využívanie voľného času žiakov.
- Zaviesť na ŠI prísnejšiu kontrolu času určeného na štúdium.
Zodpovední: zástupcovia RS pre ŠI
- Interaktívne besedy so žiakmi na hodinách ETV a OBN so zameraním na protidrogovú prevenciu.
Zodpovední: vyučujúci ETV
- Návšteva členov PZ s protidrogovým psom v škole a ŠI a zavádzanie problematiky a programového vyučovania v oblasti protidrogovej prevencie na hodinách ETV.
Zodpovedné: vedenie školy
- Školenia pedagogických zamestnancov so zameraním na protidrogovú prevenciu. Zvýšiť pozornosť triednych učiteľov pri sledovaní možných individuálnych prejavov žiakov súvisiacich s užívaním drog, zefektívniť komunikáciu rodičov z triednymi učiteľmi a s ŠI.
Zodpovedné: vedenie školy
- V školskom poriadku vymedziť opatrenia proti šíreniu legálnych drog (tabak a alkohol) a nelegálnych drog v školskom prostredí.
O týchto opatreniach oboznámiť rodičov žiakov školy.
- Vedenie školy a učiteľ – koordinátor prevencie sú povinní priebežne informovať rodičov o preventívnych aktivitách školy a možnostiach odbornej pomoci.
Zodpovedné: vedenie školy
- Vedenie školy v prípade podozrenia, že u žiaka ide o závažnú otravu nelegálnou drogou, či inou látkou, zabezpečí pre postihnutého prvú pomoc a neodkladnú zdravotnú starostlivosť, o čom okamžite informuje zákonného zástupcu žiaka. Ďalšie riešenie zdravotného stavu preberajú zdravotnícki pracovníci. V prípadoch neprimeraného, či neovládateľného agresívneho správania sa žiaka, poskytnie zamestnancom školy asistenciu polícia.
Zodpovedný: koordinátor DP

- Úlohou učiteľa – koordinátora prevencie je navrhovať a koordinovať preventívne opatrenia školy, prípadne realizovať preventívne programy školy.
Zodpovedný: koordinátor DP
- V súlade s metodickým usmernením MŠ SR č.7/2006-R k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach je potrebné jasne vymedziť opatrenia na predchádzanie a riešenie šikanovania žiakov v školách a školských zariadeniach je potrebné jasne vymedziť opatrenia na predchádzanie a riešenie šikanovania v komplexnej stratégii školy a uplatňovať jej realizáciu v praxi.

Zodpovední: vedenie školy, koordinátor DP

Obsahová náplň práce koordinátora prevencie

1. Smerom k vedeniu školy:

- ✚ Predložiť plán práce školy v oblasti prevencie závislostí a sociálnej patológie. Viesť evidenciu a dokumentáciu rizikových žiakov, predbežne informovať o aktuálnej situácii v uvedenej oblasti na škole.
- ✚ Poskytovať informácie o možnostiach spolupráce s CPPPaP, ako aj s nadväznými inštitúciami a organizáciami.
- ✚ Spolu s výchovným poradcom riešiť priestupky žiakov v súvislosti so neužívaním drog a výskytom socialno-patologických javov.

2. Smerom k triednym učiteľom a ostatným pedagogickým pracovníkom:

- ✚ Pomáhať triednym učiteľom v otázkach poradenstva pri riešení problémov súvisiacich so zneužívaním drog a výskytom javov sociálnej patológie.
- ✚ Pomáhať pri organizovaní a zabezpečovaní preventívnych aktivít so žiakmi.
- ✚ Sprostredkovať a dohliadať na realizáciu opatrení a doporučení CPPPaP ohľadom problémových žiakov v uvedenej oblasti.

3. Smerom k rodičom:

- ✚ Zvyšovať informovanosť rodičov o možnosti a rizikách zneužívania drog a výskyte javov sociálnej patológie.
- ✚ Zvyšovať informovanosť rodičov o trestnoprávnej zodpovednosti mládeže.

4. Smerom k žiakom:

- ✚ Zabezpečovať realizáciu preventívnych aktivít a programov pre žiakov.
- ✚ Realizovať individuálne poradenstvo pre ohrozených a rizikových žiakov.
- ✚ Realizovať prieskumy aktuálnej situácie v zneužívaní drog a vo výskyte rizikového správania sa u dospelujúcej mládeže.
- ✚ Aktualizovať nástenky s tematikou zdravého životného štýlu.

Zapojenie školy do programov a projektov zameraných na prevenciu rizikového správania adolescentov:

- Otvorená škola
- Zdravá škola
- Plagát roka – Drogový svet očami mladých

Spolupráca školy s inštitúciami:

- Občianske združenie Storm
- Centrum PPPaP v Nitre
- Mestská polícia
- KRPZ – v Nitre

Kontakty na odborníkov v oblasti prevencie rizikového správania dospelujúcej mládeže:

- Záchranná služba 155,122
- Nízkoprahový klub pre deti a mládež CIRKUS – Nedbalová 17, Nitra
t. č. 0910221955 (zapnutý v čase služby)
klubcirkus@gmail.com
- Centrum poradensko – intervenčných služieb pre riešenie závislosti BUDÚCNOSŤ, Wilsonovo nábrežie 82, Nitra
t.č. 0908022452
- Centrum pedagogicko – psychologického poradenstva a prevencie
ul. J. Vuruma č.2, Nitra
t.č. 037/6554245 – 6
www.cpppap.sk
- ADDICT s.r.o. – MUDr. E. Višňovský, Krčméryho 822/5 Nitra
t.č. 037/6526542
- Psychiatrická klinika Fakultnej nemocnice, Špitálska 6, Nitra
www.fnitra.sk

Svetové a medzinárodné dni týkajúce sa prevencie v oblasti prevencie rizikového správania dospelujúcej mládeže:

- 17. november - Medzinárodný deň bez fajčenia
- 7. apríl - Svetový deň zdravia
- 15. máj - Medzinárodný deň rodiny
- 31.máj - Svetový deň bez tabaku
- 26.jún - Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu